

Bruxelles, 28. travnja 2025.
(OR. en)

8318/25

EF 121
ECOFIN 472
DELECT 49

POP RATNA BILJEŠKA

Od: Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ

Za: Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije

Br. dok. Kom.: C(2025) 2287 final

Predmet: DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...
od 23.4.2025.
o dopuni Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju uvjeti i pokazatelji kojima se EBA treba koristiti kako bi ustanovila jesu li nastupile izvanredne okolnosti u smislu članka 325.az stavka 5. i članka 325.bf stavka 6. te uredbe

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument C(2025) 2287 final.

Priloženo: C(2025) 2287 final

Bruxelles, 23.4.2025.
C(2025) 2287 final

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

od 23.4.2025.

o dopuni Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju uvjeti i pokazatelji kojima se EBA treba koristiti kako bi ustanovila jesu li nastupile izvanredne okolnosti u smislu članka 325.az stavka 5. i članka 325.bf stavka 6. te uredbe

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST DELEGIRANOG AKTA

Člankom 325.az stavkom 10. Uredbe (EU) br. 575/2013 („Uredba”) Komisija se ovlašćuje da, nakon što joj Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA) dostavi nacrt standarda, u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010 donese delegirane akte kojima se utvrđuju uvjeti i pokazatelji kojima se EBA treba koristiti kako bi ustanovila jesu li nastupile izvanredne okolnosti.

U skladu s člankom 10. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1093/2010 o osnivanju EBA-e Komisija u roku od tri mjeseca od primitka nacrt standarda odlučuje hoće li potvrditi dostavljeni nacrt. Komisija nacrt standarda može potvrditi i samo djelomično ili uz izmjene, ako je to u interesu Unije, uzimajući u obzir posebni postupak propisan u tim člancima.

2. SAVJETOVANJA PRIJE DONOŠENJA AKTA

U skladu s člankom 10. stavkom 1. trećim podstavkom Uredbe (EU) br. 1093/2010 EBA je provela javno savjetovanje o nacrtu tehničkih standarda dostavljenom Komisiji u skladu s člankom 325.az stavkom 10. Uredbe (EU) br. 575/2013 („Uredba”). Dokument za savjetovanje objavljen je na EBA-inim internetskim stranicama 3. kolovoza 2023., a savjetovanje je završeno 3. studenog 2023. EBA je osim toga zatražila mišljenje Interesne skupine za bankarstvo osnovane u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) br. 1093/2010. EBA je uz nacrt tehničkih standarda dostavila i objašnjenje načina na koji su rezultati tih savjetovanja uzeti u obzir pri izradi konačnog nacrt tehničkih standarda dostavljenog Komisiji.

U skladu s člankom 10. stavkom 1. trećim podstavkom Uredbe (EU) br. 1093/2010 EBA je uz nacrt tehničkih standarda Komisiji dostavila i procjenu učinka, uključujući analizu troškova i koristi povezanih s tim nacrtom. Ta je analiza dostupna na poveznici <https://www.eba.europa.eu/legacy/regulation-and-policy/regulatory-activities/market-counterparty-and-cva-risk/regulatory>, str. 11–14 završnog izvješća o nacrtu tehničkih standarda.

3. PRAVNI ELEMENTI DELEGIRANOG AKTA

U skladu s člankom 325.bf stavkom 6. i člankom 325.az stavkom 5. Uredbe (EU) br. 575/2013, kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2024/1623, nadležna tijela mogu u izvanrednim okolnostima dopustiti institucijama da odstupe od određenih zahtjeva regulatornog okvira za primjenu internih modela ili primijeniti blaži oblik tih zahtjeva. U skladu s člankom 325.az stavkom 9. CRR-a EBA ustanovljuje jesu li nastupile izvanredne okolnosti i mora izdati mišljenje o tome.

Delegiranim aktom uspostavlja se okvir na visokoj razini za utvrđivanje izvanrednih okolnosti na način da se propisuju uvjeti koji trebaju biti ispunjeni i pokazatelji kojima se EBA koristi kako bi ustanovila jesu li nastupile izvanredne okolnosti.

U delegiranom aktu utvrđeno je da bi se izvanredne okolnosti mogle priznati u slučajevima znatnog prekograničnog stresa na financijskom tržištu ili velike promjene u sustavu povezane sa sličnom razinom stresa (npr. kriza likvidnosti), zbog čega zahtjevi u pogledu ishoda retroaktivnog testiranja te raspodjele dobiti i gubitka mogu biti neprimjereni.

Kad je riječ o pokazateljima kojima se treba koristiti za utvrđivanje izvanrednih okolnosti, delegiranim aktom predviđa se da bi trebalo uzeti u obzir barem pokazatelje volatilnosti, uključujući pokazatelje ostvarenih volatilnosti, i pokazatelje korelacije. U procjeni bi trebalo

uzeti u obzir i koliko je brzo došlo do financijskog stresa ili promjene u sustavu. Mogu se uzeti u obzir i drugi pokazatelji i čimbenici koji su reprezentativni za ili koji odražavaju prirodu stresa ili promjene u sustavu.

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

od 23.4.2025.

o dopuni Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju uvjeti i pokazatelji kojima se EBA treba koristiti kako bi ustanovila jesu li nastupile izvanredne okolnosti u smislu članka 325.az stavka 5. i članka 325.bf stavka 6. te uredbe

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012¹, a posebno njezin članak 325.az stavak 10. treći podstavak,

budući da:

- (1) U skladu sa standardima za tržišni rizik koje je utvrdio Bazelski odbor za nadzor banaka nadležna tijela mogu institucijama u iznimnim situacijama dopustiti da ne ispune određene zahtjeve alternativnog pristupa internih modela koji se odnose na retroaktivno testiranje te zahtjeve za raspodjelu dobiti i gubitka. Prema načelu utvrđenom u tim standardima trebalo bi smatrati da su iznimne okolnosti nastupile samo u slučajevima znatnog prekograničnog stresa na financijskom tržištu ili velike promjene u sustavu koji bitno utječu na institucije u cijeloj Uniji.
- (2) Dodatni uvjet koji bi trebao biti ispunjen kako bi se smatralo da su nastupile izvanredne okolnosti je taj da institucije ne mogu ispuniti zahtjeve za retroaktivno testiranje utvrđene u članku 325.bf stavku 3. Uredbe (EU) br. 575/2013 ili zahtjev za raspodjelu dobiti i gubitka iz članka 325.bg te uredbe zbog događaja koji su izvan njihove kontrole, pod uvjetom da neispunjavanje tih zahtjeva ne proizlazi iz nedostataka internog modela.
- (3) Retroaktivno testiranje i test raspodjele dobiti i gubitka trebaju se temeljiti na podacima za 250 radnih dana koji su prethodili referentnom datumu za koji se provodi odgovarajući test. Stoga bi izvanredne okolnosti trebalo priznati ako je razdoblje znatnog prekograničnog stresa na financijskom tržištu ili velike promjene u sustavu koji bitno utječu na institucije u cijeloj Uniji i dovode do iznimki koje ne proizlaze iz nedostataka internog modela u cijelosti ili djelomično obuhvaćeno tim razdobljem od 250 radnih dana.
- (4) Obilježja krize koja dovodi do znatnog prekograničnog stresa na financijskom tržištu ili velike promjene u sustavu koje bitno utječu na institucije u cijeloj Uniji jedinstvena su za svaku takvu krizu ili promjenu u sustavu. Stoga ne bi bilo primjereno utvrditi preskriptivan i konačan skup pokazatelja za koje bi se smatralo da uvijek na odgovarajući način opisuju prirodu i intenzitet stresa na financijskom tržištu ili velike

¹ SL L 176, 27.6.2013., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>.

promjene u sustavu. Međutim, iskustvo je pokazalo da bi znatno povećanje razine volatilnosti, promjene u razinama korelacije i činjenicu da se znatan prekogranični stres na financijskom tržištu ili velika promjena u sustavu vrlo brzo i iznenada pojavljuju trebalo smatrati zajedničkim značajkama izvanrednih situacija. Ipak, iznenadno povećanje razine volatilnosti ili promjene razina volatilnosti sami po sebi možda neće biti dovoljni da se situacija smatra situacijom znatnog prekograničnog stresa na financijskom tržištu ili velike promjene u sustavu i stoga ne bi trebali automatski dovesti do priznavanja izvanrednih okolnosti iz članka 325.az stavka 5. i članka 325.bf stavka 6. Uredbe (EU) br. 575/2013.

- (5) Ova Uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koji je Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo dostavilo Komisiji.
- (6) Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo provelo je otvoreno javno savjetovanje o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analiziralo moguće povezane troškove i koristi te zatražilo mišljenje Interesne skupine za bankarstvo osnovane u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća²,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Uvjeti i pokazatelji kojima se EBA treba koristiti kako bi procijenila jesu li nastupile izvanredne okolnosti

1. EBA svako razdoblje od 250 radnih dana na temelju kojeg institucije procjenjuju ispunjavaju li zahtjeve za retroaktivno testiranje utvrđene u članku 325.bf Uredbe (EU) br. 575/2013 ili zahtjeve testa raspodjele dobiti i gubitka utvrđene u članku 325.bg te uredbe smatra razdobljem izvanrednih okolnosti ako to razdoblje obuhvaća razdoblje za koje je EBA utvrdila da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) zabilježen je znatan prekogranični stres na financijskom tržištu ili je došlo do velike promjene u sustavu;
 - (b) zbog znatnog prekograničnog stresa na financijskom tržištu ili velike promjene u sustavu iz točke (a) vjerojatno je da ishod retroaktivnog testiranja provedenog u skladu s člankom 325.bf Uredbe (EU) br. 575/2013 ili testa raspodjele dobiti i gubitka provedenog u skladu s člankom 325.bg te uredbe nije reprezentativan za primjerenost internog modela za izračun kapitalnih zahtjeva, među ostalim ako se rezultati tih testova ne odnose na nedostatke internog modela.
2. EBA pri procjeni jesu li ispunjeni uvjeti iz stavka 1. uzima u obzir pokazatelje koji su reprezentativni za ili koji odražavaju prirodu znatnog prekograničnog stresa na financijskom tržištu ili velike promjene u sustavu, uključujući sve navedeno u nastavku:

² Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenog 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj>).

- (a) rezultate analize indeksa volatilnosti i pokazatelje ostvarenih volatilnosti koje EBA smatra prikladnima za opisivanje prirode tog znatnog prekograničnog stresa na financijskom tržištu ili te velike promjene u sustavu;
- (b) rezultate procjene jesu li taj znatan prekogranični stres na financijskom tržištu ili velika promjena u sustavu doveli do razina volatilnosti koje su usporedive s razinama ili premašuju razine zabilježene u vrijeme globalne financijske krize ili pandemije bolesti COVID-19 odnosno jesu li doveli do relativne promjene razina volatilnosti koja je usporediva s promjenom zabilježenom u vrijeme te krize ili te pandemije;
- (c) rezultate procjene koliko je brzo došlo do znatnog prekograničnog stresa na financijskom tržištu ili velike promjene u sustavu;
- (d) rezultate analize relevantnih korelacija i pokazatelja korelacije, uključujući procjenu je li zabilježena iznenadna i znatna promjena razine korelacije.

Za potrebe prvog podstavka točke (c) ovog članka EBA u pogledu retroaktivnog testiranja provedenog u skladu s člankom 325.bf Uredbe (EU) br. 575/2013 posebno uzima u obzir razlikuju li se i u kojoj mjeri statističke značajke zabilježene u razdoblju znatnog prekograničnog stresa na financijskom tržištu ili velike promjene u sustavu od onih zabilježenih u referentnom razdoblju koje institucije primjenjuju za kalibraciju iznosa vrijednosti adherentne riziku.

Članak 2.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 23.4.2025.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN